

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2ObdoK/5/2023                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 3121205797                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.10.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Soňa Pekarčíková          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:3121205797.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu FIRMA PRODUKCJI, USLUG I HANDLU FOL-DREW PIATEK MARIUSZ, BRACZEK JERZY SPOLKA JAWNA, Rycerka Dolna 81/A, 34-370 Rajcza, Poľsko, zastúpený Advokátska kancelária Kvak & Kvaková, s.r.o., Kuzmányho 18, 010 01 Žilina, IČO: 50 304 267, proti žalovanému Mgr. Branislav Zemanovič, správca, Piaristická 44, 911 01 Trenčín, značka správcu S1510, správca dlžníka FeMaDa, s.r.o., 018 13 Papradno 511, IČO: 36 301 469, zastúpený Mgr. Róbert Galko, advokát, Jesenského 7713/12, 911 01 Trenčín, IČO: 51 790 572, o určenie pohľadávky popretej v reštrukturalizácii, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 8CoKR/13/2022-163 zo dňa 8. marca 2023, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 8CoKR/13/2022-163 zo dňa 8. marca 2023 a rozsudok Okresného súdu Trenčín, č. k. 36Cbi/9/2021-122 zo dňa 13. júla 2022 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), ako súd prvej inštancie, rozsudkom, č. k. 36Cbi/9/2021-122 zo dňa 13. júla 2022, zamietol žalobu v celom rozsahu a priznal žalovanému proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou zo dňa 8. septembra 2021, sa žalobca domáhal určenia, že žalobca je v reštrukturalizačnom konaní dlžníka FeMaDa, s.r.o., so sídlom 018 13 Papradno 511, IČO: 36 301 469, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 40R/1/2021, voči dlžníkovi FeMaDa, s.r.o., veriteľom vymáhatelných pohľadávok, prihlásených súhrnnou prihláškou zo dňa 8. júla 2021, ktorých právnym dôvodom vzniku je kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobcom a dlžníkom, a to:

- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 13, v sume 5 649,40 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 14, v sume 5 694,82 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 15, v sume 5 623,41 eura;

- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 16, v sume 5 094,97 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 17, v sume 6 294,73 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 18, v sume 6 276,14 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 19, v sume 5 126,51 eura;
- zapísanej v zozname pohľadávok dlžníka pod por. č. 20, v sume 5 683,06 eura.

Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 40R/1/2021 zo dňa 27. mája 2021, publikovaným v Obchodnom vestníku č. OV 105/2021 dňa 2. júna 2021, bolo začaté reštrukturalizačné konanie dlžníka FeMaDa, s.r.o. Následne uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 7. júna 2021, ktoré bolo publikované v Obchodnom vestníku č. OV 112/2021 dňa 11. júna 2021, bola povolená reštrukturalizáciu dlžníka a do funkcie správcu bol ustanovený Mgr. Branislav Zemanovič, so sídlom kancelárie Piaristická 44, 911 01 Trenčín, značka správcu S1510. Žalobca si následne súhrnnou prihláškou zo dňa 8. júla 2021 prihlásil do reštrukturalizačného konania vyššie uvedené pohľadávky.

4. Dňa 10. augusta 2021 správca reštrukturalizácie žalovaného na základe podnetu dlžníka poprel všetky žalobcom uplatnené pohľadávky, čo do výšky, právneho dôvodu a vymáhateľnosti. Žalobca z tohto dôvodu podal vyššie uvedenú žalobu.

5. Okresný súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného Mgr. Branislava Zemanoviča ako reštrukturalizačného správcu dlžníka FeMaDa, s.r.o., keďže podľa § 124 ods. 4 zákona č. 5/2007 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „ZKR“) veriteľ pohľadávky popretej v reštrukturalizácii sa môže jej určenia domáhať žalobou podanou proti dlžníkovi (FeMaDa, s.r.o.), a nie voči reštrukturalizačnému správcovi. Podľa súdu prvej inštancie je označenie žalovaného v žalobe presné a zrozumiteľné, a preto nebol dôvod pre postup súdu v zmysle § 129 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“).

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že ako žalovaný je v žalobe riadne označený Mgr. Branislav Zemanovič, so sídlom kancelárie Piaristická 44, 911 01 Trenčín, značka správcu S1510, správca dlžníka FeMaDa, s.r.o. so sídlom 018 13 Papradno 511, IČO: 36 301 469. Z takéhoto označenia žalovaného nie je možné vyvodiť, že by žalovaným mal byť dlžník FeMaDa, s.r.o., nakoľko za výrazom „Žalovaný“ je výslovne uvedený Mgr. Branislav Zemanovič, ktorý je následne identifikovaný aj sídlom kancelárie, značkou správcu a označením dlžníka, ktorého správcu vykonával, a v ktorého reštrukturalizácii poprel žalované pohľadávky. To, že ako žalovaný bol v žalobe označený iba reštrukturalizačný správca podporuje aj umiestnenie textu „Správca dlžníka“ na 1. strane žaloby, ktoré sa nenachádza vedľa výrazu „Žalovaný“, ale je umiestnené pod ním, z čoho vyplýva, že iba bližšie identifikuje žalovaného Mgr. Branislava Zemanoviča ako správcu dlžníka FeMaDa, s.r.o. Takýto záver vyplýva aj z označenia žalobcu a jeho právneho zástupcu v žalobe, keď výraz „Právne zastúpený“ je taktiež umiestnený pod výrazom „Žalobca“, z čoho však ani samotný žalobca nevyvodzoval, že by žalobcom boli dva samostatné subjekty (žalobca a aj jeho právny zástupca). Okrem toho, s prihliadnutím na to, že text „Správca dlžníka: FeMaDa, s.r.o.“ sa nachádza v samostatnom odseku, ani z tohto textu nemožno ustáliť, že sa jedná o samostatný (druhý) subjekt, ktorý by mal byť žalovaným, nakoľko potom by gramatickým výkladom, znovu bolo nutné dospieť k tomu, že žalovaným je správca dlžníka FeMaDa, s.r.o., a nie samotný dlžník FeMaDa, s.r.o. Z hľadiska gramatického výkladu výrazu „Správca dlžníka: FeMaDa, s.r.o.“ (aj s prihliadnutím na jeho umiestnenie pod výrazom „Žalovaný“) je zrejmé, že ide o prívlastok k podstatnému menu „žalovaný“.

7. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bol v žalobe označený ako žalovaný dlžník FeMaDa, s.r.o., nevyplýva ani z ostatného obsahu žaloby, teda z jej odôvodnenia (opisu skutkového a právneho vzťahu), alebo žalobného návrhu. Z ustanovenia § 124 ods. 4 ZKR je nesporné, že žalobu o určenie pohľadávky, popretej v reštrukturalizácii reštrukturalizačným správcom, podáva jej veriteľ proti dlžníkovi, teda nie proti reštrukturalizačnému správcovi. Pokiaľ žalobca označil za žalovaného reštrukturalizačného správcu

(a nie dlžníka), žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, žaloba musí byť zamietnutá (bez predchádzajúcej realizácie poučovacej povinnosti súdom, pretože by išlo o poučenie o otázke hmotného práva), označenie takto identifikovaného žalovaného nemožno iba opraviť; na návrh žalobcu možno pripustiť iba zmenu účastníkov konania alebo vstup do konania nového žalovaného (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 289/2016 zo dňa 11. mája 2016).

8. Súd prvej inštancie ďalej podotkol, že s ohľadom na náročnosť týchto sporov ustanovenie § 90 ods. 1 CSP vyžaduje, aby bola strana v takýchto sporoch vždy zastúpená advokátom. Žalobca v tomto konaní bol zastúpený advokátom, ktorý za žalovaného v spore jednoznačne označil reštrukturalizačného správcu, ktorého identifikoval aj označením dlžníka (dlžník však ako samostatný žalovaný označený nebol).

9. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“ alebo odvolací súd“) rozsudkom, č. k. 8CoKR/13/2022-163 zo dňa 8. marca 2023, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

10. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že niet akejkol'vek pochybnosti o tom, že žalobca podal na súde prvej inštancie žalobu o určenie právneho dôvodu prihlásenej pohľadávky, jej vymáhateľnosti a výšky v reštrukturalizačnom konaní, pričom v tejto žalobe označil ako žalovaného Mgr. Branislava Zemanoviča, so sídlom kancelárie Piaristická 44, 911 01 Trenčín, značka správcu S1510, správca dlžníka: FeMaDa, s.r.o., so sídlom: 511 Papradno, 018 13 Papradno, IČO: 36 301 469, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, Oddiel Sro, vložka č. 10825/R (ďalej aj ako „žalovaný“). Odvolací súd podotkol, že až následne po tom, čo žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe namietal aj nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie podľa § 124 ods. 4 ZKR, žalobca doručil súdu prvej inštancie vyjadrenie, v ktorom ako žalovaného označil obchodnú spoločnosť FeMaDa, s.r.o.

11. Odvolací súd ďalej poukázal na to, že neurčité je také podanie, ktoré vzbudzuje napríklad pochybnosť o individualizácii veci alebo identifikácii strán alebo pochybnosť o právnych následkoch, ktoré má spôsobiť (napríklad existuje rozpor medzi skutkovými tvrdeniami a návrhom). Neurčitým podaním vo veci samej je napríklad žaloba obsahujúca natoľko nedostatočné označenie žalovanej strany, ktoré neumožňuje jej presnú identifikáciu v tom zmysle, či ide o osobu fyzickú, alebo o osobu právnickú. Ak označí žalobca strany presne, nie je vadou podania okolnosť, že niektorá zo strán nemá procesnú subjektivitu.

12. Z dikcie ustanovenia § 160 CSP vyplýva rozsah poučovacej povinnosti súdom. Súd neposkytuje poučenie o všetkých procesných právach a povinnostiach strán sporu, ale len v rozsahu stanovenom zákonom. Z dôvodu, že rozsah poučovacej povinnosti je vymedzený zákonom, reflektuje CSP aj na aplikačné problémy, ktoré vznikli v konotáciách poučovania a procesných otázkach, ktoré mali svoj základ v hmotnom práve. Uvedené sa predovšetkým dotýka inštitútu vecnej legitimácie. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/197/2010, otázka vecnej legitimácie vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offio a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť. Obdobne to platí aj pre formuláciu žalobného petitu (pozri 6Cdo/125/2011). Vzhľadom na priamy odkaz o rozsahu procesnej manuodukačnej povinnosti súdu bude teda aj v tomto prípade poučenie neprípustné. Poučovacia povinnosť súdu nie je bezbrehá, ako to vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 104/96 zo dňa 19. septembra 1996.

13. Podľa odvolacieho súdu má záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého bol v žalobe jasne a zrozumiteľne identifikovaný žalovaný subjekt, a to Mgr. Branislav Zemanovič, správca, ktorý však vzhľadom na znenie ustanovenia § 124 ods. 4 ZoKR nebol pasívne, vecne legitimovaným subjektom, podklad vo vykonanom dokazovaní. Námietka žalobcu, že súd prvej inštancie si sám určil osobu žalovaného, keď neprihliadol na obsah žaloby z hľadiska jej skutkového a právneho odôvodnenia, je v kontexte vyššie uvedeného úplne neopodstatnená. Skutočnosť, že žalobca označí v žalobe na strane žalovaného osobu, ktorá nebola a nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má vždy za následok

zamietnutie žaloby. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v prejednávanej veci ide o spor vyvolaný reštrukturalizáciou (tzv. incidenčný spor), na ktorý sa vzťahuje povinné právne zastúpenie v zmysle § 90 CSP s prihliadnutím na všeobecnú hmotnoprávnu a procesnoprávnu náročnosť, takže advokát, ako právny zástupca je v takomto druhu sporu garantom profesionálneho zastúpenia.

14. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, nakoľko mal za to, že napadnutý rozsudok je vecne správny, vychádzajúci z riadne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia veci.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého odvodzuje od § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

16. Dovolateľ primárne namieta právne závery odvolacieho súdu, ktoré sú podľa neho v hrubom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, príkladmo R 38/2013, R 14/2021 a zároveň namieta, že prísne formálnym postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Podľa dovolateľa by sa žaloba v prípade nejasností mala vykladať podľa jej odôvodnenia, predovšetkým z jej nosnej časti - žalobného petitu. V prejednávanom spore meritórne rozhodnutie záviselo od prejudiciálneho vyriešenia právnej otázky, kto je podľa žaloby subjektom konania na strane žalovaného, a či spôsob, akým žalobca žalovaného vymedzil, resp. jeho označenie doplnil v kontexte podanej žaloby vo vyjadrení zo dňa 24. novembra 2021, možno považovať za účinný, a súd má povinnosť naň prihliadnuť a zohľadniť ho pri prejednaní sporu vrátane jeho právneho posúdenia. Dovolateľ poukázal na to, že konajúce súdy si osvojili právny názor produkovaný v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/197/2010, že otázka vecnej legitimácie vyplýva z hmotného práva, pričom tento právny záver je aktuálne s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 675/2016, posudzovaný zo strany dovolacieho súdu rozdielne.

17. Procesné predpisy podľa dovolateľa nestanovujú presnú štruktúru žalobného návrhu/žaloby a nedávajú základ pre prísne formalistické poňatie, ale práve naopak, zdôrazňujú, že každé podanie je súd povinný posudzovať podľa obsahu (čl. 11 ods. 1 CSP a § 124 ods. 1 CSP). To znamená, že označenie strán sporu nemusí byť zreteľne oddelené od ďalších častí žaloby, nemusí mať určitú predpísanú formu, iba zo žaloby ako celku musí byť zjavné, kto ju podáva a proti komu smeruje. Podľa dovolateľa v prípade, že toto označenie účastníkov nebolo dostatočne zjavné (jasné, zrozumiteľné), alebo bolo neúplné a žalobca túto vadu sám neodstránil, súd mal povinnosť v zmysle § 129 CSP vyzvať žalobcu na odstránenie väd jeho žaloby. V kontexte uvedeného však dovolateľ stále zastáva právny názor, že zo žaloby vyplýva označenie obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o. ako pasívne legitimovaného nositeľa hmotnoprávnej povinnosti.

18. Dovolateľ opätovne poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 675/2016, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 10/2017, podľa ktorého ak zo samotnej žaloby vyplýva, čoho sa ňou žalobca domáha (v tomto prípade určenia popretej pohľadávky voči dlžníkovi podľa § 124 ods. 4 ZKR), pričom svoj nárok jednoznačne vyvodzoval z toho ustanovenia zákona, z ktorého je okrem samotného petitu žaloby zrejماً pasívna legitimácia obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o., tak v prípade, že žalobcom bol v úvode žaloby ako žalovaný označený aj správca, pričom z iných častí žaloby zjavne vyplývalo (najmä zo žalobného petitu), že smeruje proti obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o. bolo namieste, aby vo veci konajúce súdy pristúpili k aplikácii ustanovenia § 129 CSP, v zmysle ktorého bolo podľa názoru ústavného súdu povinnosťou okresného súdu žalobcu na odstránenie tejto vady vyzvať.

19. V petite dovolania dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 8CoKR/13/2022-163 zo dňa 8. marca 2023 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

20. K podanému dovolaniu sa na výzvu súdu vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že súhlasí v plnom rozsahu so závermi, obsiahnutými v odôvodnení krajského súdu. Skutočnosť, že žalobca označí v žalobe na strane žalovaného osobu, ktorá nebola a nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má vždy za následok zamietnutie žaloby. Nejde teda o žiadne procesné pochybenie zo strany prvoinštančného súdu, ktorého následkom by bolo porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces, a ani o nesprávne právne posúdenie veci, preto tvrdenie žalobcu, že uvedený právny názor je jednak v hrubom rozpore s ustálenom rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, príkladmo R38/2019, R14/2021 žalovaný považuje za právne irelevantné a účelové. Ako uviedol súd prvej inštancie, v predmetnom konaní išlo o spor vyvolaný reštrukturalizáciou, na ktorý sa vzťahuje povinné právne zastúpenie v zmysle § 90 CSP s prihliadnutím na všeobecnú hmotnoprávnu a procesnoprávnu náročnosť, takže advokát ako právny zástupca je v takomto druhu sporu garantom profesionálneho zastúpenia. Žalobca v tomto konaní bol zastúpený advokátom, ktorý za žalovaného v spore jednoznačne označil reštrukturalizačného správcu, ktorého identifikoval aj označením dlžníka (dlžník však ako samostatný žalovaný označený v žalobe nebol).

21. Žalovaný súhlasí v plnom rozsahu so závermi súdu, obsiahnutými v odôvodnení napádaného rozhodnutia, kedy súd konštatoval, že tvrdenie žalobcu, podľa ktorého bol v žalobe označený, ako žalovaný dlžník FeMaDa, s.r.o. nevyplyva ani z ostatného obsahu žaloby, teda z jej odôvodnenia alebo žalobného petitu. Taktiež v žalobnom návrhu žalobca výslovne neidentifikoval žalovaného označením dlžníka, pričom v bodoch I. až VIII. petitu výraz „žalovaný“ ani nepoužil.

22. S tvrdením žalobcu, aby vo veci konajúce súdy pristúpili k aplikácii ustanovenia § 129 CSP žalovaný nesúhlasí, nakoľko predmetné ustanovenie je v tejto veci právne irelevantné. Odvolací súd správne konštatoval, že neurčitým podaním vo veci samej je žaloba, ktorá obsahuje nedostatočné označenie žalovanej strany, ktoré neumožňuje jej presnú identifikáciu v tom zmysle, či ide o osobu fyzickú, alebo osobu právnickú. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offio a nemôže o tomto nedostatku ani strany sporu poučiť. Obdobne to platí aj pre formuláciu žalobného petitu. Žalovaný nesúhlasí ani s tvrdením žalobcu, že z obsahu žaloby bolo celkom (t.j. bez dôvodných pochybností) zrejmé a zrozumiteľné, proti komu žaloba smeruje. Ak označí žalobca strany presne, nie je vadou podania okolnosť, ak niektorá zo strán nemá procesnú subjektivitu.

23. K rozsahu poučovacej povinnosti súdu podľa CSP a neprípustnosti poučiť strany sporu o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaný odkázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/285/93, 3Cdo/1378/2015 a 6Cdo/385/2015, a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 46/07 a II. ÚS 79/2012.

24. Podľa žalovaného z ustanovenia § 124 ods. 4 ZKR je nesporné, že žalobu o určenie pohľadávky, popretej v reštrukturalizácii reštrukturalizačným správcom, podáva jej veriteľ proti dlžníkovi, teda nie proti reštrukturalizačnému správcovi. Ak žalobca označí za žalovaného správcu (a nie dlžníka), žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, a preto žaloba musí byť zamietnutá bez predchádzajúcej realizácie poučovacej povinnosti súdom, pretože by išlo o poučenie o otázke hmotného práva a označenie takto identifikovaného žalovaného nemožno iba opraviť.

25. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 8CoKR/13/2022-163 zo dňa 8. marca 2023 zamietol ako nedôvodné a priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

26. Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom (§ 429 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je z dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP prípustné a dôvodné.

27. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 438/2017).

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

29. Dovolateľ podaným dovolaním primárne napáda nesprávny procesný postup súdu, ktorý mal spočívať v tom, že odvolací súd nezohľadnil, že z podanej žaloby bolo zrozumiteľné a zrejmé, že podaná žaloba smeruje proti obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o. Zo žalobcovho dovolania podľa najvyššieho súdu ďalej možno vyvodiť, že pokiaľ by aj súdu prvej inštancie nebolo zrejmé, že ako žalovaná je označená spoločnosť FeMaDa, s.r.o., mal postupovať v súlade s § 129 CSP a vyzvať žalobcu, aby žalobu doplnil, alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Z rozhodnutí konajúcich súdov je naopak zrejmé, že podľa ich názoru bol v žalobe jasne a zrozumiteľne označený ako jediný žalovaný správca dlžníka v reštrukturalizácii Mgr. Branislav Zemanovič (ďalej len „správca Mgr. Branislav Zemanovič“).

30. Najvyšší súd teda s poukazom na uvedené konštatuje, že pre rozhodnutie tohto sporu, s prihliadnutím na zamietnutie žaloby z dôvodu nedostatku spočívajúcom v absencii pasívnej vecnej legitimácie žalovaného subjektu, je kľúčové ako sa konajúce súdy vysporiadali s obsahom žaloby, čo sa týka možných nezrovnalostí ohľadne označenia žalovaného v žalobe. Pozornosti dovolacieho súdu neušlo, že táto otázka má pre vymožitelnosť pohľadávok dovolateľa, a teda aj pre samotného dovolateľa ako veriteľa, zásadný význam. Odkazujúc na vydané právoplatné rozhodnutie o zamietnutí žaloby z dôvodu nedostatku spočívajúcom v absencii pasívnej vecnej legitimácie žalovaného sa súdy nezaoberali a už sa ani zaoberať v inom konaní nemôžu (vzhľadom na zákonnú prekľuzívnu lehotu na podanie žaloby podľa § 124 ods. 4 ZKR) meritom prejednávanej veci, a teda určením pohľadávok žalobcu popretých pri reštrukturalizácii obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o.

31. Vzhľadom na zásadné právne dôsledky zamietnutia žaloby na ďalšiu vymožitelnosť žalobcom uplatnených pohľadávok bolo povinnosťou konajúcich súdov postupovať pri uplatňovaní procesných postupov podľa procesnoprávnych predpisov s náležitou starostlivosťou v súlade so zachovaním práva žalobcu na spravodlivý proces podľa čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s jeho právom na prístup k súdu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky vyhlásenej pod č. 460/1992 Zb.

32. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú namietanú procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky zaručených procesných práv v spojení so súdnou ochranou práva.

33. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa

svojich práv na súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

34. Poukazujúc na obsah podaného dovolania najvyšší súd uvádza, že dovolateľ dovolaním vo svojej podstate napáda spôsob hodnotenia procesného úkonu (žaloby) konajúcimi súdmi, najmä ich záver, že ako žalovaný bol zrozumiteľne a jasne identifikovateľný výlučne správca Mgr. Branislav Zemanovič. Dovolací súd pripomína, že k zásahu do práva na spravodlivý proces a k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP odkazujúc na § 420 písm. f) CSP môže dôjsť len na podklade hodnotenia procesných úkonov a dôkazov, ktoré je možné označiť za arbitrárne, ktoré je bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu, ktorého odôvodnenie je extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti, alebo ktoré je v dôsledku absencie relevantného odôvodnenia nepreskúmateľné.

35. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Teda, intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí dosahovať mieru, resp. intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V príslušnom procesnom kódexe koncipovaná prípustnosť dovolania sleduje trend nastolený judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej má tento mimoriadny opravný prostriedok slúžiť na nápravu najzávažnejších procesných pochybení, t.j. zmätočných rozhodnutí, ako aj na riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov, ako prvkov naplnenia princípu právnej istoty (III. ÚS 73/2018, IV. ÚS 528/2020, I. ÚS 204/2023).

36. Najvyšší súd viazaný rozsahom podaného dovolania teda považoval v prvom rade za kľúčové preskúmať procesný postup konajúcich súdov, a to nimi vykonané hodnotenie procesného úkonu (žaloby) v kontexte, či určenie správcu Mgr. Branislava Zemanoviča ako jediného žalovaného nie je arbitrárne, svojvoľné, nelogické, alebo nepreskúmateľné. Dovolací súd k tomu udáva, že pokiaľ by izolovane zohľadnil iba prvú stranu žaloby (č.l. 1 spisu), skutočne sa javí ako odôvodnený záver konajúcich súdov, že obchodnú spoločnosť FeMaDa, s.r.o. žalobca uviedol len za účelom spresnenia žalovaného správcu Mgr. Branislava Zemanoviča.

37. Procesné úkony je potrebné v súlade s § 124 ods. 1 CSP vždy posúdiť podľa ich obsahu, čo vyplýva zo zásady neformálnosti podania a princípu preferencie obsahu procesných úkonov sporových strán podľa čl. 11 CSP. Pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu nemôže súd dávať podaniu iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu podania, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v podaní použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu podania. Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah úkonu výkladom dopĺňať, či domýšľať alebo z neho vyvodiť závery, ktoré z obsahu úkonu nevyplývajú (k tomu pozri Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, s. 484 - 490).

38. Najvyšší súd nespochybňuje, že ťažiskovou časťou žaloby, z ktorej sa zvyčajne vyvodzuje žalobcom zamýšľaná pasívna vecná legitímácia subjektu, je spravidla tá, ktorá je venovaná označeniu strán sporu. Podotýka však, že nemožno opomínať, že žalobu je potrebné posúdiť z hľadiska celého jej obsahu. Preto aj počiatočne žalobcom zdanlivo zrozumiteľne vymedzená pasívna legitímácia subjektu v časti žaloby týkajúcej sa označenia strán môže byť v ďalších častiach žaloby spochybnená označeniami iných subjektov ako žalovaných v petite alebo v odôvodnení žaloby. V takomto prípade je nutné procesný úkon z hľadiska nejasného vymedzenia jeho podstatnej náležitosti považovať za protirečivý, neurčitý a nezrozumiteľný. Súd prvej inštancie nie je oprávnený v prípade neurčitého, alebo nezrozumiteľného vymedzenia strany sporu tento nedostatok bez participácie žalobcu svojvoľne dopĺňať, alebo si ho

domýšľať.

39. Po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu a dotknutého procesného úkonu najvyšší súd dospel k záveru, že procesný postup spočívajúci v hodnotení procesného úkonu (žaloby) konajúcimi súdmi v rozsahu určenia žalovaného subjektu je s prihliadnutím na obsah celej žaloby nesprávny a z časti nepreskúmateľný, nakoľko je dôvodné sa domnievať, že konajúce súdy určili z podanej žaloby žalovaného napriek tomu, že podaná žaloba je v tejto časti objektívne neurčitá a nezrozumiteľná.

40. Najvyšší súd podotýka, že sa nestotožňuje so záverom konajúcich súdov, že ako žalovaný bol jasne a zrozumiteľne žalobcom označený správca Mgr. Branislav Zemanovič. Predmetný záver by bolo možné vysloviť a náležite odôvodniť len za predpokladu, ak by sa pri výklade procesného úkonu prihliadalo výlučne na prvú stranu podanej žaloby (č.l. 1 súdneho spisu). Vezmúc do úvahy ďalšie odôvodnenie žaloby a žalobný návrh je však tento záver spochybnený, nakoľko z iných častí žaloby vyplýva, že žalobca opakovane označoval ako žalovaného aj obchodnú spoločnosť FeMaDa, s.r.o. Žalobca príkladom v čl. III a čl. IV. žaloby (na č.l. 3 a 4 súdneho spisu) uviedol, že „...Dňa 10. augusta 2021 Správca reštrukturalizácie Žalovaného na základe podnetu Dĺžníka poprel...“ alebo „Medzi Žalobcom a Žalovaným došlo na základe jednotlivých objednávok Žalovaného k uzatvoreniu konkrétnych ústnych kúpnych zmlúv, na základe ktorých Žalobca riadne dodal Žalovanému tovar. Žalovaný dodanie tovaru a jeho špecifikáciu pri každej jednotlivéj dodávke potvrdil na CMR a listine označenej ako „Špecifikácia tovaru“. Na základe uvedeného riadne dodaného tovaru bola následne vystavená faktúra, ktorú však Žalovaný ku dnešnému dňu neuhradil.“ Dovolací súd poukazuje na to, že konajúce súdy nevzali uvedené rozpory do úvahy, ani sa nimi bližšie nezaoberali.

41. Z obsahu žaloby ďalej vyplýva, že žalobca obchodnú spoločnosť FeMaDa, s.r.o. opakovane uvádzal aj v žalobnom návrhu, kým správcu Mgr. Branislava Zemanoviča nespomenul v žalobnom návrhu vôbec. Dovolací súd teda sumarizuje, že aj keď sa na prvý pohľad javí označenie žalovaného na prvej strane žaloby ako zrozumiteľné a jasné, toto určenie jediného žalovaného presvedčivo spochybňuje obsah procesného úkonu ako celku tvorený aj opísaním rozhodujúcich skutočností a žalobným návrhom. Pokiaľ sa teda prihliadne na obsah žaloby ako celku, nie je možné objektívne a spoľahlivo ustáliť, či bol zo strany žalobcu označený ako žalovaný len správca Mgr. Branislav Zemanovič alebo len obchodná spoločnosť FeMaDa, s.r.o., prípadne, či žalobca zamýšľal ako žalovaných označiť oba subjekty.

42. Tvrdenia konajúcich súdov, že ani z ostatného obsahu žaloby nevyplýva, že by mala byť ako žalovaná označená aj obchodná spoločnosť FeMaDa, s.r.o., vzhľadom na vyššie uvedené citácie žaloby neobstoja. Dovolací súd je názoru, že konajúce súdy určili žalovaný subjekt na základe podanej žaloby nesprávne, nakoľko odôvodnili toto určenie výlučne odkazom na skutočnosti, ktoré tomuto záveru nasvedčujú, avšak opomenuli sa vysporiadať s ďalšími v žalobe jasne identifikovateľnými nezrovnalosťami. Opomenutie súdov sa vysporiadať pri hodnotení procesného úkonu (žaloby) s ďalšími skutočnosťami vyplývajúcimi najmä z odôvodnenia žaloby a žalobného návrhu robí napadnuté rozhodnutia konajúcich súdov v tejto časti nepreskúmateľné. Dovolací súd dáva do pozornosti, že preskúmaním celého procesného úkonu (žaloby) nemožno dospieť k logickému záveru, že procesný úkon je v časti označenia žalovaného jasný a zrozumiteľný.

43. Najvyšší súd v nadväznosti na uvedené poznamenáva, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06). S poukazom na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry EŠLP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené“.



44. S prihladením na uvedené a na celý obsah žaloby nemožno konštatovať, že by konajúce súdy dostatočne a logicky vysvetlili a objasnili, aké dôvody ich viedli k tomu, aby uzavreli, že jediným žalovaným v tomto konaní je správca Mgr. Branislav Zemanovič a zároveň presvedčivo vylúčili, že by úmyslom žalobcu bolo žalovať aj obchodnú spoločnosť FeMaDa, s.r.o. Napadnutý procesný postup hodnotenia procesného úkonu (žaloby) teda podľa dovolacieho súdu vykazuje vady zmätočnosti, ktoré zakladajú dôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

45. Pre úplnosť najvyšší súd dopĺňa, že sa rovnako nestotožňuje ani s prezentovaným záverom dovolateľa, podľa ktorého bola v žalobe jasne a zrozumiteľne ako žalovaná označená obchodná spoločnosť FeMaDa, s.r.o. Dovolací súd má za to, že označenie obchodnej spoločnosti FeMaDa, s.r.o. ako žalovaného v žalobe je sporné, čo spôsobuje nezrozumiteľnosť a zmätočnosť procesného úkonu (žaloby) a vzhľadom na to, že ide o podstatnú náležitosť žaloby (§ 132 ods. 1 CSP), spôsobuje jej celkovú vadnosť, ktorá si vyžaduje opravu.

46. Podľa § 129 ods. 1 CSP, ak ide o podanie vo veci samej, alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka, a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil, alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

47. Aplikácia procesného postupu podľa § 129 CSP je v prípade splnenia zákonom ustanovených predpokladov obligatórnym procesným postupom, na ktorý má strana sporu právo. Ustanovenie § 129 predovšetkým zjemňuje niektoré neprímerane prísne dôsledky vadného procesného úkonu pre žalobcu, medzi ktoré patrí príkladom zánik vymožitelnosti nároku v dôsledku uplynutia premlčacích alebo prekluzívnych lehôt. Procesný postup podľa § 129 CSP je potrebné vnímať ako zákonom priznaný spôsob varovania dotknutého subjektu súdom, že jeho procesný úkon vykazuje vady a je potrebné ho opraviť. Až následne po nevyužití možnosti na opravu procesného úkonu je zodpovednosť za vadný procesný úkon prenesená na subjekt realizujúci podanie vo veci samej tak, že konajúci súd podanie zaťažené vadami odmietne. Uvedené platí bez ohľadu na to, či je subjekt realizujúci podanie zastúpený advokátom podľa § 90 CSP.

48. Z ustanovení o aplikácii procesného postupu podľa § 129 CSP je možné vyvodiť, že podľa slovenských procesnoprávných noriem má subjekt realizujúci podanie vo veci samej právo na opravu tohto podania v prípade, že je podanie vyhodnotené ako neúplné alebo nezrozumiteľné. Právo na opravu podania je podľa najvyššieho súdu potrebné zaradiť do sústavy práv realizovaných v kontexte práva na spravodlivý proces podľa Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky. Najvyšší súd konštatuje, že žalobca mal v dôsledku podanej žaloby, ktorá bola v časti vymedzenia žalovaného nezrozumiteľná a protirečivá, právo na opravu tohto podania podľa § 129 CSP, ktorú mu však konajúce súdy v dôsledku nesprávneho určenia žalovaného zmarili, čím zasiahli do dovolateľovho práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu (§ 420 písm. f) CSP), keď pokračovali v konaní bez aplikácie procesného postupu podľa § 129 CSP.

49. Dovolací súd pripomína, že pokiaľ súd prvej inštancie zamieta žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, jeho postup musí byť procesne čistý a musí dôkladne dbať na to, aby neporušil práva žalobcu garantované procesnými predpismi v kontexte jeho práva na spravodlivý proces. Akékoľvek porušenie práv žalobcu, ktoré môže mať za následok zmarenie možnosti meritórneho preskúmania žaloby, je spôsobilé zasiahnuť do jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na prístup súdu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky vyhlásenej pod č. 460/1992 Zb. Dovolací súd konštatuje, že takýto nesprávny procesný postup súdu zasahuje do práva na spravodlivý proces žalobcu značnou, t.j. relevantnou mierou intenzity spôsobilou odôvodniť prelomenie inštitútu právoplatnosti rozhodnutia súdu (a princípu právnej istoty) na podklade podaného mimoriadneho opravného prostriedku, nakoľko je zrejmé, že ním dochádza k faktickému odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

50. S poukazom na skutočnosť, že prejednávaniu vadu zmätočnosti nie je možné odstrániť len v konaní pred odvolacím súdom, najvyšší súd považuje za nevyhnutné zrušiť aj rozsudok súdu prvej inštancie a tomuto vrátiť vec na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 CSP). Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne v súlade s právne záväzným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP) posúdiť úplnosť a zrozumiteľnosť podanej žaloby s prihliadnutím na celé jej znenie a opätovne sa zaoberať tým, či nie je dôvodné aplikovať procesný postup podľa § 129 CSP tak, aby bolo právo žalobcu na opravu neúplného a nezrozumiteľného podania zabezpečené v celom rozsahu.

51. Najvyšší súd len v krátkosti uvádza, čo sa týka konajúcimi súdmi zdôrazňovanú nemožnosť poučenia žalobcu o otázkach hmotného práva, a teda ani o otázkach týkajúcich sa pasívnej vecnej legitimácie, že v tomto závery konajúcich súdov nerozporuje. Predmetná právna úvaha sa však špecificky dotýka výlučne manuďukčnej povinnosti súdu podľa § 160 CSP, ktorá nesúvisí s procesným postupom odstraňovania väd podania vo veci samej podľa § 129 CSP. Úlohou súdov prvej inštancie pri aplikácii postupu podľa § 129 CSP nie je poučiť žalobcu o hmotnoprávných otázkach pasívnej vecnej legitimácie žalovaného subjektu, ale výlučne v zákonom stanovenom rozsahu procesného postupu vyzvať žalobcu na upresnenie, kto je v konaní na podklade podanej žaloby žalovaným subjektom vzhľadom na to, že pre objektívne porozumenie podanej žalobe je toto upresnenie nevyhnutné. Argumenty dovolacieho súdu odkazujúce na rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/197/2010, týkajúce sa nemožnosti poučiť žalobcu o otázkach hmotného práva v rozsahu poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP, by teda platili len za predpokladu, že by bol žalovaný v žalobe jasne a zrozumiteľne označený bez toho, aby jeho označenie vzbudzovalo dôvodné pochybnosti.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

52. Dovolateľ odvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne, na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

53. V prípade, ak rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikáúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany dovolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

54. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnú otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje, alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 123/2020 zo dňa 15. apríla 2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia

odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

55. Z podaného dovolania podľa najvyššieho súdu vyplýva, že dovolateľ napáda s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) CSP rovnako predovšetkým zmätočnosť procesného postupu konajúcich súdov spočívajúcom v hodnotení obsahu procesného úkonu (žaloby) a v neuplatnení procesného postupu podľa § 129 CSP. Namietaným nesprávnym procesným postupom konajúcich súdov sa dovolací súd zaoberal v predchádzajúcej časti dovolania, a preto považuje za nadbytočné sa rovnakými dôvodmi zaoberať aj pri označenom dovolacom dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd dáva do pozornosti dovolateľa, že keďže sa konajúce súdy nezaoberali meritom veci a zo strany dovolateľa bol napadnutý len procesný postup konajúcich súdov spočívajúci v hodnotení obsahu žaloby, k právnomu posúdeniu veci v konaní de facto ani nedošlo.

56. Pre doplnenie najvyšší súd dodáva, že má za to, že z obsahu podaného dovolania nie je možné vyvodit' akúkoľvek pre dovolací prieskum relevantnú právnu otázku. Dovolateľ v dovolaní namietal len otázku skutkovú a navyše takú, ktorá sa špecificky viaže len na prejednávané sporové konanie bez možnosti jej zovšeobecnenia a to, či je možné z obsahu podanej žaloby vyvodit', že žalovaným je spoločnosť FeMaDa, s.r.o. Skutkové otázky sú s poukazom na § 421 CSP a § 442 CSP z dovolacieho prieskumu na podklade označeného dovolacieho dôvodu vylúčené, a preto najvyšší súd konštatuje, že dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) nie je proti napadnutému rozhodnutiu prípustné.

57. Vzhľadom na to, že konanie pred odvolacím súdom bolo poznačené existenciou vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, zrušil (§ 449 ods. 1 a ods. 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

58. V ďalšom konaní sú odvolací súd a súd prvej inštancie viazaní právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

59. Podľa § 453 ods. 3 CSP, o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie alebo odvolací súd v konečnom rozhodnutí.

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.